

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes száma ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Yvatahirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A kormányzó Fiuméről.

Nádkó Sándor gróf kormányzó a fővárosban a «Budapesti Hírlap» egyik munkatársát fogadta, akinek a fiumei viszonyokra vonatkozó kérdéseire a következőket válaszolta:

— Mindazok a kellemetlenségek és visszasságok, amelyek időről-időre Fiumében fölmerülnek, jobbra bizonyos rendezetlenségekből és ezek nyomán támadt félreértésekből fakadnak. Ugy látszik, a magyar közvélemény nem ismeri eléggé a fiumei viszonyokat és maga Fiume sem ismeri kellően a maga helyzetét. Itt Budapesten a lapokban is és politikai körökben is sokszor fölhangzik az a fölfogás, hogy Fiume városa csak olyan törvényhatóság, mint minden más törvényhatóság Magyarországon. Ez téves fölfogás, mert Fiume nem olyan város, mint Kassa, Pozsony vagy Temesvár. Fiumének külön statutumai vannak s törvények, királyi leiratok és rendeletek szabályozzák a város közigazgatási helyzetét. Fiume önkormányzatát tehát olybá nézni, mint a többi törvényhatósági joggal fölrüházott magyar várost — nem lehet. Viszont azonban Fiume is téved, ha azt hiszi és hirdeti, hogy *harmadik tényező* a magyar államhatalom keretében Magyarország és Horvátország mellett. Fiume városa tévesen fogja föl különleges közigazgatási állását s mindenestire tulságba ragadhatja magát. Széleskörű autonómiával van fölrüházva és mint a magyar koronához csatolt *separatum corpus* külön statutumokkal bír, de nem *harmadik tényező* a magyar állam életrendjében, mert hiszen lehetetlen az, hogy Fiume kvázi egyenlőrangú tényező gyanánt álljon szemben a magyar államhatalommal. Mi most Fiumében a provizórium alapján állunk s a város igenis akkor lesz harmadik faktor, amikor arról lesz szó, hogy a kiküldendő regnikoláris bizottság gyűlésen érvényesítse álláspontját. De ez idő szerint harmadik faktornak el nem ismerhetjük.

Erről a téves fölfogásról le kell tennie Fiumének, hogy véget erjenek a félreértések és surlódások, amelyek akadályozzák a város egészséges fejlődését. Fiumében a legnagyobb gyanakvással és féltékenységgel fogadják a magyar kormány minden intézkedését, amely a városra vonatkozik, másrészt meg az országban is föltűnést és fölháborodást kelt minden ellentállás és mozgalom, amelyet Fiumében az olasz féltékenység gerjeszt. Tulság van itt mindkét irányban. Meg kell értenünk egymást, hogy teljes legyen az összhang és az egyetértés.

A fiumei olaszoknak mindenekelőtt tisztában kell lennie azzal, hogy mi a magyar állam célja Fiumében s nagyon kell vigyaznia arra, hogy a magyar állam jóindulatát el ne veszítse. A magyar államnak nincs más célja Fiumében, mint hogy megővje szupremáciáját, szolgálja a magyar tengerhez fűződő érdekeket s megvédelemze az ott lakó magyarság érdekét; de távol áll tőle az a szándék, hogy sérelmet ejtsen akár az olasz lakosság érdekén, akár pedig a város önkormányzati jogain. Ellenkezőleg, mi dédelgetjük és beczezzük a fiumei olaszokat s nincs törőbb óhajásunk, mint hogy a várost fölvirágoztassuk. Tiszteletben tartjuk a város statutumait s szeretettel karoljuk föl, támogatjuk és mozdítjuk elő a fiumei anyagilag és kulturális fejlődését. De természetesen azt nem engedhet-

jük meg, hogy a fiumei szeparatisták önzert annyira elfajuljon, hogy beleütközzék a magyar állam szuverenitásába. Ez az a határ, amelynél megszűnik a barátság. Mi nem akarjuk megrövidíteni a fiumei autonóm jogokat, de viszont azt sem tűrhetjük, hogy Fiume városa kihívóan viselkedjen az államhatalommal szemben s paczkázzon a magyar szupremáciával. Ily tendenciával szemben az államhatalom minden erejét kellene harcba vinnünk.

És az ilyen provokáció a legkevésbé sem állana érdekében Fiumének, különösen a fiumei olasz lakosságnak. Ezt belátja minden jóra való ember Fiumében. Mert mi volna Fiuméből és a fiumei olasz lakosságból, ha a magyar állam szeretettel nem istápolná, nem gondozná és táplálná s nem óvna és védné meg azokkal az erővel szemben, amelyek odalent a hatalomért és hegemoniáért viaskodnak?

Az én jelszavam az, amelynek Fiumében is kitejezést adtam, hogy *a jó fiumei és a jó magyar ember azonos két fogalom*. A fiumei olasz lakosságnak a saját jól fölfogott érdekében testtel-lelékkel s teljes odaadással és hűséggel kell hozzátapadnia a magyar nemzet testéhez, amely védő karjával magához öleli, ellátja minden jóval s távol tart tőle minden rosszat. Aki Fiumében jó olasznak vallja magát, annak — ha föl tud emelkedni s át tudja tekinteni és meg tudja érteni azt a kapcsolatot, amely Fiumét Magyarországhoz fűzi — a tűzbe kell rohannia minden nemzeti érdekért, mert a magyar szabadság, a magyar jogtisztélet, a magyar jólét biztosítékául szolgálhat Fiume szabadságának, sértetlen önkormányzatának és jóléte fokozódásának.

Én a magam részéről minden sajnálatos surlódás mellett, amely az utóbbi időben előfordult s a melyet szerencsésen elsimitani sikerült, azt remélem, hogy a félreértések eloszlatatók és a közigazgatási összeköttetések megszüntethetők lesznek. Meg kell értenünk egymást s világos és tiszta helyzetet kell teremtenünk. Nem szabad tovább tenyészteni a zavart csirák. Mind az ország, mind pedig Fiume érdekében szükségesnek s mindenekelőtt fontosnak tartom azt, hogy az önkormányzatára féltékeny város bizalommal viseltessék a magyar államhatalom iránt s viszont az ország is megbizhasson a fiumei lojalitásában. Mert csak akkor, ha megszűnnek a közigazgatási ellentétek és visszasságok s csak akkor, ha sikerül megteremteni a kölcsönös bizalmat és egyetértést: csak akkor kezdődik az én tulajdonképpeni misszióm, amelynek szívével és lélekkel szolgálatában állok s amely arra irányul, hogy *a magyar állam nagy és hatalmas kereskedelmi empóriumává fejlesszük Fiumét*. Ez a magyar állam nagy és életbevágó célja Fiumében, ahol kapu nyílik a világ minden tája felé a magyar termékek számára. A tengeren van a népek jövője, amelyet a mi nemzetünknek is elő kell készítenie. Fiumének hatalmas kikötővé kell válnia — s csodálatos volna, ha a fiumei nem tudnák azonosítani magukat a magyar nemzet ez elsőrendű érdekével s a maguk részéről is — mellőzve kelletlen viszáltságot letéve minden aggodalomról — mindent el nem követnének a magyar állam törekvéseinek előmozdítása, az üdvös cél siettetése: Fiume és a magyar tengerpart fölvirágoztatása érdekében.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 16. A képviselőház mai ülését Jusch Gyula elnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg.

Az elnöki bejelentések után folytaták a

Vallás- és közoktatásügyi tárcsa költségvetésének tárgyalását.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter az elhangzott beszédekre reflektálva, kijelenti, hogy a közoktatásügynek majdnem minden ága reformra szorul, de ebből nem lehet a multa nézve csupáncsak elitelő következtetést levonni, mert ha a volt kormányok minden dolga iránt nem is lehetnek elismeréssel, azt koncedálni kell, hogy sok jóakarattal és buzgósággal végezték dolgukat.

Egyetért Ballagi Aladarral abban, hogy az egyetem szervezete nem nyugszik teljesen jó és modern alapon és nem tartja helyesnek ő sem, hogy az egyetemi tanárok oly dolgokkal foglalkoznak, amelyek méltóságukhoz nem illők. Ezen a bajon igyekezni fog segíteni, anélkül azonban, hogy az egyetem autonómiáját megsértene.

Ezután a tanárképzés reformjáról beszélt, majd Hencz Károly támadásai ellen védelmébe veszi az egyetemet. Ami a harmadik egyetem fölállítását illeti, arra nézve nem egyes városok, hanem az általános kultúra érdeke lesz irányadó. (Általános helyeslés.) A klasszikus nyelvoktatás nélkül hiányos lenne a magyar műveltség és éppen ezért a főbb iskolákban meg akarja tartani a klasszikus nyelv tanítását. A polgári iskola reformja a legközelebbi jövő kérdése. Rajta lesz, hogy az illyuságot a lateiner pályákról a gyakorlati pályákra buzdítsa.

Majd áttér a tanítók fizetésrendezésére, melyre nézve kijelenti, hogy a magyar tanítóság érdekeit szívével viseli és mindent, ami csak lehetséges, meg fog tenni az érdekében.

Az állami segélyezést azonban bizonyos feltételekhez fogja kötni, amelyek garanciát nyújtanak majd arra nézve, hogy a tanítók hazafias kötelességüknek eleget tegyenek. A nemzetnek és az életnek ez a cél szabja meg kulturális törekvéseit és azt kívánja ő is érvényre juttatni. Maniu Gyula azzal érvelt, hogy a magyar nyelv tanítása a nem magyar iskolákban nehézségekbe ütközik. Szóló tapasztalatai ennek ellentmondanak. Szükségesnek tartja, hogy a haza összes pol-

gárai abban a helyzetben legyenek, hogy egymást megérthessék. Az elmondottak alapján kéri a költségvetés elfogadását. (Hosszantartó élénk taps és éljenzés.)

A részletes tárgyalás során az *állami gimnáziumok* tételénél *Bánffy Dezső* báró elsőrendű nemzeti feladatnak tartja a középiskolák államosítását.

Szünet után *Polonyi Géza* igazságügyi miniszter törvényjavaslatokat nyújt be a polgári törvénykezési rendtartás módosításáról, az 1903. évi XVIII. törvénycikkben szabályozott sommás eljárás módosításáról, az 1906. évi 33. törvénycikk módosításáról és kiegészítéséről és ezenkívül több kisebb javaslatot.

Majd a költségvetési vitát folytatják.

Hencz Károly fönntartja állításait a *Ferencz József-intézet* kormányzójáról, *Malonyay Dezsőről* és *László Mihály* gimnáziumáról. Ez utóbbit „svindli-gimnázium“-nak nevezi. Az ilyen iskolákat el kell törölni a föld színéről.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter különösnek tartja azt a hangot, amelyen *Hencz* őt kérdőre vonja. *Bánffy Dezső* báróval nem ért egyet abban, hogy a középiskolák abszolút államosítása szükséges volna.

A *népiskolák* tételénél *Bánffy Dezső* báró kéri, hogy beszédét holnap mondassa el.

A Ház ebbe beleegyezik, mire áttérnek *Samassa János* bejelentett interpellációjára.

A magyar államvasutak ügykezelése.

Samassa János interpellációt intéz a kereskedelemügyi miniszterhez a magyar államvasutak ügykezelése dolgában. Több kifogást emel a központi kezelés ellen és rámutat a vonatok gyakori kisiklására és összeütközésére.

Az interpellációt kiadták a kereskedelemügyi miniszternek, mire az ülés véget ért.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 16. Ma délután több óra hosszat tartó minisztertanács volt, amelyen a kabinetnek valamennyi tagja résztvett. A minisztertanácsban több rendkívül fontos és halaszthatatlan ügyet tárgyaltak.

Polonyi Géza ügye.

Budapest, január 16. A függetlenségi pártkörben a képviselők ma este nagy számban gyűltek össze. Jelen volt *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter és *Polonyi Géza* igazságügyi miniszter is, akik egy különszobába vonultak vissza és hosszasan tanácskoztak. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy *Polonyi ügyét mégis bíróság elé fogják terjeszteni.*

Viharos fővárosi közgyűlés.

Budapest, jan. 16. A főváros mai közgyűlésén *Ember Károly* interpellációt nyújtott be, amelyben kifogásolja a Budapesti Bankrésztársaság által alapított vásárcsarnoki pénzügyintézet működését, amely kis embereknek adott kölcsön után 50 százalékos kamatot szed, ami az élelmi-

szereket nagyban drágítja. A pénzügyintézet élén — ugymond — három demokrata-párti áll. Mikor a főváros a bankkal az intézet felállítására írt szerződést megkötötte, *Halmos János* volt a polgármester.

A demokrata párt *örvén* *lárma*ban *törnek ki* és kijelentik, hogy az interpellációt a demokrata párt gyalázásának tekintik. A fűlsiketítő lárma egyre tart, úgy hogy az ülést fel kell függeszteni.

A karzat állást foglal *Polonyi Géza* igazságügyi miniszter mellett és ily kiáltások hallatszanak: „*Éljen Polonyi!*” „*Le a demokratakkal!*”

Az ülés újból megnyitása után *Vássonvi Vilmos*, a demokrata párt vezetője visszautasítja a demokrata párt ellen intézett támadást és a szerződés felbontását kívánja.

Több demokrata kijelenti, hogy a korrupció nem a demokrata párt, hanem a polgári párt részén uralkodik.

Az ülés *örvén* zajongás közt folyik. Minthogy a lárma nem szűnik, az ülést ismétellen felfüggesztik és végül holnapra halasztják.

A váltóhamisító bárónő ügye.

Budapest, január 16. A törvényeszkék vádtaácsa ma tárgyalta a váltóhamisítás miatt letartóztatott *Gosztönyiné-Pongrácz Margit* bárónőnek letartóztatása ellen beadott felfolyamodását. A bárónőt szabadon bocsátották, ellenben *Lázár Istvánt* továbbra is fogva tartják.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”, Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat órakor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kaphják házhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz „A Tengerpart” kiadóhivatala Fiume, Riva Szápary, Adria-palota.

VÁROSI ÜGYEK.

* A városi képviselőtestület és a városi állandó bizottság ezen a héten nem tart ülést.

* *Milcenich Péter* nyugalmába vonul. *Milcenich Péter* városi főtanácsnok tegnap kérvényt nyújtott be a polgármesternél, amelyben nyugdíjazását kéri. *Milcenich* harminczhét év óta szolgálja a várost, mindig hive volt a magyar állameszmének s érdemei elismerésül a király a *Ferencz József-rend lovagkeresztjével* tüntette ki.

* Az ülnöki állásra beérkezett pályázatok. A városnál betöltendő ülnöki állásra hirdetett pályázat a tegnapi napon lejárt. Összesen heten pályáztak, mindannyian városi tisztviselők. A pályázók névsora a következő: *Derencin József*, *Deseppi Róbert*, *Dolzani Attila*, *Host Vincze*, *Segota Antal* dr.,

Staindl Ottó és ifj. *Vio Antal* dr. Az állás betöltése fölött a városi képviselőtestület legközelebb fog dönteni.

* Az ipariskola ügye. A városi iskolatanács legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy itt ipariskola legyen, megkeresi a magisztrátust, vegye kezébe a létesítendő ipariskola ügyét és hasson oda, hogy az idevágó tárgyalások minél előbb meginduljanak.

* Pályázat. A városi rendőrség pályázatot hirdet két megüresedett napidijas állásra. Az olasz nyelv ismerete szükséges. Díjazás napi 4 korona.

KÜLÖNFÉLE.

Farsangi naptár.

Január 19. A Casino patriottico nagy táncmulatsága saját helyiségében, este 8 és fél órától kezdve.

Január 20. Harmadik álarczosbál a városi színházban. Kezdeté, mint rendesen, este 9 órakor.

Január 23. A Jellacsics-ezred altisztjeinek mulatsága a Deák-szállóban.

Január 26. Bál a Casino patriotticoban. Este 9 órától.

Január 27. Negyedik álarczosbál a városi színházban.

Január 27. Családi összejövetel a Casino patriotticoban, délután 5 órakor.

Február 1. A «Quarnero» evezős-egyesület tánczestélye. Este 9 órakor.

Február 3. Nagy virágünnepel egybekötött álarczosbál a városi színházban. A mulatság este 9 órakor kezdődik.

Február 7. Nyilvános hangverseny és táncmulatság a Deák-szállóban. Este 9 órakor.

Február 9. Ünnepi táncmulatság a Casino patriotticoban. Este 8 és fél órakor.

Február 10. Gyermekbál a városi színházban. Délután 3 órakor.

Február 10. Ötödik álarczosbál a városi színházban. Este 9 órakor.

Február 12. Utolsó álarczosbál a városi színházban.

A kormányzó hazaérkezése.

Nákó Sándor gróf kormányzó tegnap este nem utazott el *Budapestre*, mint jelezve volt, hanem hivatalos ügyek elintézése végett még ott maradt és valószínűleg csak pénteken reggel érkezik vissza *Fiuméba*.

— Az Osztrák Lloyd fiumei szolgálata. Az Osztrák Lloyd itteni főügynöksége közhírré teszi, hogy úgy a Keletre, valamint Indiába való elhajózásra szánt árukat továbbra is elfogad *Fiuméből* a szokott módzatok mellett egészen február végéig.

— Nagy álarczos bál. A helybeli Gyermekvédő Egyesület e hó 24-én este 9 órakor a városi színházban a város védnöksége alatt jótékonycélú álarczos bált rendez. Az egyesület azzal a kérelemmel fordul a közönséghez, hogy minél nagyobb számban jelenjen meg a jótékonycélú estélyen, melynek sikeréhez a legszebb reményeket fűzi. A bálon a városi zenekar fog játszani; a tánczokat *Celebrini* tánczmester rendezi; a ruhatár és buffet szintén kifogástalan lesz. Az egyesület ez alkalommal külön meghívókat nem bocsát ki. Belépődíj: a földszintre és páholyokba 3 korona, földszinti és első emeleti páholy 40 korona, másodemeleti páholy 20 korona, harmademeleti páholy 15 korona, karzat első sor 1 korona, a többi sorok 40 fillér; a belépődíj a karzatra 60 fillér.

— **Névmagyarosítás.** Zieg Ármín, a kivándorlási iroda főnöke, nevét belügyminiszteri engedéllyel *Zoltán*-ra magyarosította.

— **A honvédek könyvtára.** Igen szép és nemes eszmét valósít meg a fiumei honvédszázad parancsnoksága, amely egy *legénységi olvasószo*ba felállítását határozta el. *Schieb* századparancsnok hozzánk beküldött meleghangú felhívásában arra kéri Fiume közönségét, hogy tekintettel a hazafias célra, járjon kezére a századparancsnokságnak ez eszme megvalósításánál s már nem használt magyar és hazafias irányú könyveit küldje be a századparancsnoksághoz a legénységi olvasószo-bában való elhelyezés végett. Ez a felhívás bizonyára a legszélesebb körökben visszhangra fog találni, mert csakugyan derék cél az, hogy a honvédelegénységnek minél több alkalom nyújtassék arra, hogy szabad idejében tanulságos és hasznos olvasmányokkal szórakozzék és így nemcsak az általános műveltség egy bizonyos fokát érhesse el, hanem a katonaságnál a könyvek szeretetét elsajátítván, a polgári életbe visszatérve, ne a korcsmázásban és más léha időöltésben lelje kedvét, hanem hasznos munkálkodással és önképzéssel töltsse el szabad idejét. Katonák kezébe való olvasmányról lévén szó, a szociális és politikai viszonyokat fejtegető könyvek mellőzendők.

— **Mikor a fodrász bajban van.** *Ebert* Antal, a fodrász ma, három nappal a vasárnapi alarczos bálon történt tüntetés után, nyilatkozik. Eszébe jutott időközben, hogy a borbélyműhelyébe magyarok is járnak, vagy legalább *jártak*. Tehát segít magán úgy, hogy egyszerűen letagadja szerdán azt, amivel vasárnap verte a mellét. Akkor a detektívnek, aki a fűtyülésért bekísérte a rendőri inspekcziós szobába, valamint a kihallgatást eszközölő *Dolsani* rendőrfőnöknek és *Derencin* főkapitány-helyettesnek kiabáló hangon kijelentette, hogy ő fiumei, tehát joggal fűtyül a cavalchinán, ha neki tánc nem tetszik, ahhoz az *idegenek*-nek semmi közük. Lapunk felelős szerkesztőjének pedig, aki a jeles fodrász fűtyüléseinek fél lépésnyi távolságból szem- és fültanuja volt s ezért a detektív által tanúnak kéretett az inspekcziós szobába, kijelentette ott *Ebert*, hogy a fűtyők nem az ő személyének szóltak, tehát mit avatkozik bele a dologba. Kiváncsiak vagyunk ezután, hogy kinek és minnek fűtyült hát a Körmagyar megkezdése után *Ebert*, a zsebét féltő s ezért hirtelen egynapos műhazafivá vedlett fodrász es honnan veszi a bátorságot arra a vakmerően merész nyilatkozatra, amelyet ma tőle olvastunk? Egyébként egy kis hideg zuhanyban fogjuk majd részesíteni a jeles férfit. Nem igen fogja megköszönni, azt előre mondhatjuk.

— **A Máv. Altiszi Kör köszönete.** A *Máv. Altiszi Kör* által e hó 12-én rendezett táncestélyen, a kör saját *Othona* alapjának növeléséhez szíves adományokkal hozzájárultak: *Nákó Sándor* gróf kormányzó 200 koronával, *Fiumei nyilvános raktárvállalat* részvénytársaság 50, *Magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság* 50, *Padoani Ferencz* 50 koronával, *Vio Ferencz dr.*, *Kuscher Nándor*, *Leitner Károly*, *N. N.*, *Schenker és Társa* 20—20 koronával, *Balpataky Zsigmond*, *Bank Béla*, *Barta Antal*, *Donáth Imre*, *Egan Lajos*, *Grohmann Henrik*, *Kell Rikárd*, *Mattesdorffer H.*, *Moravek Lipót*, *Rosenkart Agoston*, *Dall'Asta Szaniszló dr.*, *Szimper czég*, *Wickenburg István gróf*, *Zipser Alajos* 10—10 koro-

nával, *Szentgyörgyi Ferencz* 6 koronával, *Accurti N.*, *Grunsky Ede*, *Hrdlicska Adolf*, *N. N.*, *Riegler S.*, *Szántó Jakab*, *Widmár Ferencz*, *Zeitner Károly* 5—5 koronával, *Blazsevics Lovró*, *Gábor Zsigmond*, *Stimac N.* 4—4 koronával, *Felice Márius*, *Fürst N.*, *Horváth András*, *Vajda János* 2—2 koronával, *Polgár Samu*, *Pöndör N.* 1—1 koronával. A szíves adakozásért hálás köszönetet mond a fiumei *Máv. Altiszi Kör*.

— **Közgyűlések.** A *Casino Patriottico* vasárnap, e hó 20-án tartja meg rendes közgyűlést *Prodam János* elnöke alatt.

A hajóskapitányok klubja szintén vasárnap tartja saját helyiségében (*Piazza Adamich* 5. I. emelet) rendes évi közgyűlést.

— **A «Caronia» megtekintése.** A *Cunard-társaság* óriási hajója, a «*Caronia*» már e hó 23-án reggel *Fiuméba* érkezik. Az «*Adria*» m. kir. tengerhajózási részvénytársaság titkársága értesít bennünket, hogy a hajó e hó 28-án és 24-én délelőtt 9 és 12, délután pedig 2 és 5 óra közt lesz megtekinthető. A belépőjegyek, amelyekből befolyó összeg, úgy mint eddig is, jótékony célra fordítatik, az «*Adria*» portásánál vásárolhatók, darabonként 1 koronáért. E hó 25-én és 26-án már nem bocsátanak idegeneket a hajóra.

— **A Petőfi-társaság felhívása.** A *Petőfi-társaság* azzal a kéréssel fordul a nagyközönséghez, hogy akiknél *Petőfitől* eredeti kéziratok, levelek, költemények, képek, szobrok, műveinek első kiadásai és egyéb tárgyak, valamint a költőre, a költő szüleire, *Szendrey Juliára*, *Petőfi Zoltánra* és *Petőfi Istvánra* vonatkozó adatok vannak, vagy azoknak holléteiről tudomásuk van, szíveskedjenek erről a Társaság meghatalmazottját: *Kéry Gyulát* (*Budapest, VIII. József-körút 72.*) értesíteni, ki a Társaság megbízásából gyűjti az adatokat és ereklyéket. A *Petőfi-társaság* budapesti házat *Petőfi-muzeummá* rendezi be, s a társaság már eddig is számos becses és értékes ereklye birtokában van; de szüksége van a nagyközönség további támogatására, hogy minél dicsőbb emléket állíthasson a halhatatlan költőnek. A Társaság az adatközlő, az ajánlódékok és egyéb közreműködők nevét megörökíti évkönyveiben és hálás lesz minden fáradozásért.

— **A hamisított hölgy-szivarkák ügyében** *Derencin* helyettes rendőrkapitány a királyi ügyesség megbízásából vizsgálatot indított a *Borsatti* házaspár ellen, lopás és az általi kincstár megkárosításának vétsége miatt. A házaspárt a rendőrségről a fogházba vitték. Kivülők még *Blasich* Maria dohánygyári munkásnőt is letartóztatták, aki a hölgy-szivarkák gyártásánál segédkezett. A dohánygyári igazgatóság hat munkásnőt felfüggesztett a munkától, mert azzal gyanúsították őket, hogy a gyárból dohányt és papírt vittek el.

Olvásóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle kirlapeldárusító üzletben, Via Riva 6. szám.* — *A m. kir. dohánynagyttóssdében, Piazza Elisabetta.* — *Capudi Romualdo likőr-üzletében, Dedk-Corso.* — *Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry.* — *Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban („Unio“-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)*

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

«Unio» könyvnyomdai műintézet.

Se fáradtság, se kiadás

nincs kimélve a *Scott-féle Emulsio* előállításához szükséges nyers anyagok vásárlásánál, csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű csukamájolaj, valamint alfoszorsavas mész és nátron biztosított részünkre. Ezen kizárólag elsőosztályú anyagok műszaki gyakoroltságát és szinte kíméletlen tisztaságát magában foglaló sajátos *Scott-féle eljárás* által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívül hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj. A gyöngesség összes eseteiben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőtt betegről, akár gyermekről van szó, a *Scott-féle Emulsio* mindenestre felülmulthatatlan erősítő szer.

A *Scott-féle Emulsio* valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Ódrosi gyógyszerész”
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

Kényelmes, szép lakás.

Egy csinosan butorozott 2 ablakos utcza szoba, a város központján külön bejárattal, félemeleten, fürdő szoba használatával.

azonnal kiadó.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

KOVÁCS-BRUN K. EMIL

Rudovits penziója

A fürdő központján, a Curparkkal szemben.

Déli fekvés. Lift. Fürdők a házban.

Az előkelő magyarság találkozó helye.

Minden kényelem! — Telefon 23. szám.

BOROTVA FELESLEGES!

Rasol kés nélkül borotvál!

Ha ki pénzt akar megtakarítani, a ki időt akar megtakarítani, a ki nem akarja magát bőrbajnak kitenni,

az **RASOL-lal**

borotválkozik.

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

Egy doboz ára 30-szori borotválkozáshoz 2 K 40 fillér. Vidékre 3 K előleges beküldése mellett franko. Utánvétellel 20 fillérrel drágább. — Készíti és szétküldi:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körút 55. sz.

Kapható minden drogeria és illatszerkereskedésben.

A világ legjobb szőrvesztője!

RASOLIN

HÖLGYEKNEK AJÁNLATOS!

Egy doboz ára helyben 2 kor., vidékre 2.50 kor. előleges beküldése mellett franko. Utánvétellel 20 fillérrel drágább.

Egyedüli készítő:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körút 55. sz.

RAKTÁR:

Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és minden drogeriában.

A Fiumei Népbank Részvénytársaság

Fiume, Via Andrassy 1. szám, I. emelet,

fogad takarékbetéteket takarékkönyvecskére, tiszta 4% kamatozás mellett.

Pension Pilsner-Hof Abbazia.

Pensió, napi teljes ellátással
6 koronától feljebb.

Kitünő kóser konyha.

Szobák es étkezés étlap sze-
rint is jutányosan számíttatnak.

Ki akar pénzkölcsönt?

Törlesztéses kölcsönrel

rendezheti mindenki több tételű drága kamatu adósságait.

Közvetítünk

4%, mellett kölcsönöket földbirtokra 300 koronától kezdve
10—75 évre.

Törlesztéses kölcsönt

házakra 10—50 évi visszafizetésre.

Személyhitelt

katonatiszteknek, magánosoknak, kezzel és anélkül.

Tisztviselő kölcsönt

10—25 évi időtartamra kötelezvény ellenében.

Budapesti Hitelforgalmi Intézet

Kerepesi-ut 69. — Válaszbélyeg.

„De la Ville“
Szálloda, Kávéház és Étterem.
Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.

BARCZA JENŐ
kaposvári cigányprimás
minden nap játszik.

Kőbányai és pilseni ősforrású sörkímérés.
Számos látogatást kér
Szentgyörgyi Ferencz,
a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fényceménnyitő
tábláoskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (Gyár Budapest-Kőbánya). fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kivitelű és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történiik szállítás.

Detail elárultó helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-
lungato. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi
takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME. Andrassy-utca 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, számlára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámítol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előlegel nyújt árukra es értékpapírokra;

megőriz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.
TELEFON 224.

SZÁLLIT
minden a nyomdászatba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legelősbban.

ASEGUISE
prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápáry).